

IGRE U MOM SRCU

FENOMEN MARE, KATE I DUNDA PERA

Ponedjeljak, 4. siječnja 1943.
 21.30–22.00 Križe i Kušelj pjevaju poznate melodije uz pratnju gitare

Trio DKP Dubrovnik: Križe, Kušelj, Bonaći

Piše: Vedran Benić

Bila su to nevjerojatna radijska vremena. U doba kad se emitirala emisija „Na posjedu kod kundurica“ Dubrovnik bi opustio. U mene doma, za stol s nedjeljnim objedom sjelo bi se tek kad bi završile kundurice. Istina, čekajući početak kundurica u 13.00 sati, trebalo je „pretrpjati“ emisiju „Pa vašim željama“. Uz novčanu naknadu, svatko je mogao naručiti pjesmu po izboru, s čestitkom za vjenčanje, rođenje i slično, pa je tih pola sata bilo pretežno ispunjeno narodnjacima tipa „Karanfil se na put sprema“. A onda bi krenula poznata špica, koju je na narodni napjev „Vozila se Mare Kata“ briljantno obradio Vladimir Berdović. Dundo Pero bi banuo na vrata Mare i Kate!

Teško je danas objasniti fenomen kundurica. „Dubrovački trubaduri“ su 1967. na svoju tada tek drugu tzv. EP ploču s četiri pjesme, među kojima je bio i „Lindo“, uvrstili Đelovu skladbu „Dundo Pero“ na tekst Boža Čanića o Mari, Kati i dundu Peru kao o stvarnim, živućim likovima. U još uvijek škakljivim vremenima, u emisiji „Na posjedu kod kundurica“ u tjednom su se ritmu komentirali aktualni događaji u Gradu, pa i oni u kojima se šaputalo. Naravno, na svoj ponekad uvijen način, ali svi su slušatelji znali o čemu se i o kome radi. Nije to uvijek prolazilo bez reakcija „nadležnih“, no kundurice su uspjele trajati gotovo tri desetljeća.

Tomo Šuljak bio je Dundo Pero, a Desa Begović i Žuža Egrenyi Mara i Kata. Emisiju „Na posjedu kod kundurica“ osmislio je 1959. Petar Kušelj, pokretač mnogih stvari u dubrovačkome novinarstvu, turizmu i kulturi. O umjetničkoj žici gospara Pera svjedoči fotografija iz lista „Hrvatski krugoval“ s početka 1943. članova trija Državne krugovalne postaje Dubrovnik. Ludwig Lolo Križe, on i Branko Bonaći u programu krugovala nastupali su uživo, jer tehničkih pomagala za snimanje tada nije bilo.

Nakon ratnih dana u Drugoj dalmatinskoj proleterskoj brigadi, Kušelj se 1947. vraća, sada u Radio

Radio Dubrovnik

NEDJELJA 13. VI 1965. — 12.00 Podnevni koncert — 12.30 Koncert po željama — 13.10 Prilog: na posjedu kod kundurica — 13.10 Drugi dio koncerta vi ste zaželjeli — 14.00 Narodne pjesme i kola — 14.30 Prometni koncert — 15.30 Melodije koje volite — 16.00 Radio novela — 16.30 Vedre melodije — 17.00 Razredi biraju — 18.10 Iz melodije u melodiju — 18.30 Operni koncert — 19.30 Laka muzika — 20.10 Još malo muzike.

Program radio Dubrovnika, 1965.

Dubrovnik, te ubrzo preuzima čelno mjesto, naslijedivši don Antu Salacana i Stijepa Stražičića koji su bili prvi direktori Radio Dubrovnika u novoj Jugoslaviji. Uspješno je desetljećima brodio valovima Radio Dubrovnika, kao direktor ili glavni urednik, sve do umirovljenja. Prihvatao je novosti, zabilježeno je da je 1951. prvi izravno na radiju prenosio „Jugov“ vaterpolski susret iz Porta. Tolerirao je i stvari koje mu se osobno baš i nisu svidale. Znam to iz prve ruke kad smo Stanislav Jelaš Keco i ja početkom 1970-ih, kao disc jockeyi u disco klubu „Aquarius“ dobili glazbenu emisiju na Radio Dubrovniku i izvodili svakakve ludosti u programu. Tek bi povremeno zabrundao da želimo od radija napraviti disco club, ali više onako za sebe poput one dvojice starčića iz „Muppet Showa“. Zabranjivao nije nikad, niti sprječavao. A mogao je, bila su takva vremena. Preveliki je bio radijski zanesenjak i shvaćao da svako vrijeme nosi svoje.

Jednoga davnog popodneva nešto sam „ključao“ u novinarskoj sobi Radio Dubrovnika, a za drugim pisanim strojem Pero Kušelj i Tomislav Šuljak lickali su završnu verziju „Kundurica“: „Gospar Pero, što mislite o ovome...“, „Ma ne, gospar Tomo, bolje je ovo...“. Zastao sam i iznenađeno ih zapitao: „Ma, jeste li vi to, nakon toliko godištna suradnje, međusobno na *gospar* i na *Vi*?“ Začudeno su me pogledali: „Naravno! U čemu je problem?“ Ni dan danas ne znam je li to bio njihov igrokaz pri pisanju ili su stvarno u životu bili na – *Vi*. Zapravo, nikada nisam ni htio provjeriti, jer bi mi se u sjećanjima rasplinuo onaj neki neopisivi šarm tog trenutka, zbog kojega sam ga i zapamtio. Kao i kundurice...